

SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmintelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a helyegdíjon felül, minden négy hasábos petisor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 krért igrtattatik be.

Lapunk számára hirdetések felvételre **Budapest**: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móróc.

Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf. Hrdliccka Vincez.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) czimzandók; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után négy hasábos petisorát 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A társalgásról.

(Folytatás.)

Ha egy-egy pillanatra akadozunk, vagy ha hiányzik egy-egy kifejezés, egy gondolatunk kifejezésében egy kellemes és értelmes hallgató hathatósan kiegészíthet, a mennyiben ő már maga is behatott a szóban levő tárgyba. Így viselte magát La Bruyère szelleműs barátja Turgot asszony, kiről beszéli, hogy ő társalgásnál akként figyelt, hogy a beszélő mindenkor meg volt győződve róla, hogy minden nyilatkozatát teljes mértékben méltányolta, mindent megértett, felismert és átértett, szóval nála nem vesztett el semmi mind-abból, a mi előtte megpendített. „Sajátjává tette barátainak nyilatkozatait, mondja La Bruyère, mintha ő maga tette volna azokat. A szavakat mintegy kicsalta, azokat mintegy ismételte, s midőn ezt tévé — a gondolatot egyuttal simította, szé-
pítette.

És így mindenki, ki vele mulatott, nagyon meg volt elégedve, és gyakran, általa mintegy támogatva, sokkal jobban és szebben beszélt az illető, mintsem ezt remélte.

Rocheoucauld erre azt jegyzi meg: „Il y a des manières d'écouter, qui valent mieux, que toutes les belles choses, qu'on pourrait dire!”

No, de mindez már finomabb és magasabb követelménye a társalgási művészetnek. A figyelem azonban feltétlen szükséges és ugyszólván alapfeltétele a társalgásnak. Végig kell hallgatnunk mindenkit, ki egy történetke elbeszélésébe fogott, meg kell várunk míg gondolatait és eszméit teljesen kifejtette. Szavába vágni annyit, mint a bakon ülő kocsis kezéből

a gyeploket kiragadni. Fájdalom a közönséges életben, de az elegans salonokban is e visszaélés ép oly gyakori, mint a milyen rossz. Mert a beszélgetés által új gondolatok és eszmék támadnak bennünk, melyek nyugtalanul vágnak napvilágra jönni, és így gyakran nagyon is hirtelen ajkainkról röppennek ezen a pillanat hevében támadt gondolatok és a beszélőt nem kis mértékben háborgatják, sőt néha meg-
esik, hogy egészen kikököntek kerékvágásából.

Legjobban értik a társalgásnak ezt a részét már t. i. a hallgatást, Angliában. Ott a párbeszéd, ha nem nagyon élénk, de mindenesetre a legszabatosabb és szabályosabb. Az angolok általában véve nagyon türelmesek, nagyrészt parlamenti nevelésük és ezért igen figyelmes hallgatók. Társalgásaik kicsiben hasonlítanak felső- és alsóházi vitáikhoz. Türelmesen végig hallgatnak mindenkit és nagyon ritkán vág valaki a más szavába.

Egészen megfordítva áll ez a közéletben a francziáknál. Az élénk, türelmetlen és a mellett többnyire hiu francziák együtt és egyszerre beszélnek. Már Cäsar is beszéli a régi Gallusokról, hogy mulatozásaiknál rendszeren mértéken túl is lármásak. Ugy mondom, hogy „rendszen.”

Mert mindenesetre másrészt meg előfordulnak náluk példányai a társalgási tehetségeknek, mint a már említett Recamiere, Turgot vagy Sévigné és sok más híres és kiváltképen e tekintetben kiváló tehetséggel bíró nő.

Németszágban, hol úgy látszik mind-egyiknek feje tele van a saját originalis ideáival, szórakozottsághoz vagy vendégszeretlenségéből, rossz hallgatói szoktak lenni a mások eszméinek.

Nálunk nagy a vendégszeretet, tehát nagy a figyelem is; nagy mértékű a kedélyesség, tehát mint a hallgatásban úgy a beszédben is kellem uraikodik; lelkünk igen fogékony és szívünk igen érzékeny, tehát a beszélő biztos hatásra számíthat. De kevés türelmünk és nagy élénkségünk lévén, gyakran vétünk az ellen, hogy a mások szavába belevágunk, — és nem ritkán történik, hogy nálunk is kettő-három, sőt még többen is beszélnek egyszerre és együtt. Sőt e hibát tetézzük még azzal, hogy makacsok is vagyunk és ilyenkor azután egyik sem enged, másik sem hagyja. (Folyt. köv.)

ISMERTETÉS.

Terményrajzi.

A cyprus.

(Vége.)

A törököknél maig is nagy tiszteletben áll e fa, mely kedves halottaik fejénél és lábainál áll némán őrt. Scutariban, a régi Chrysolis helyén Konstantinápolylyal szemben van egy temető, melynek cyprus-erdeje bámulatos látvány. A török síroknál rendszeren e fölirat áll: „Bugium bona isse yariu sana“ (ma nekem, holnap nekem) a „memento mori“ egy sajtászerű változata. „A halottak csendes városa“ mint a törökök nevezik temetőiket, lett a cyprus sajátképeni hazája. Azért választották ezt gyászfaának, mert egyszer lemetszve, nem nő ki többé. Evelyn azt jegyzi meg erre, hogy a keresztényeknél, kik a feltámadásban hisznek a cyprus nem volna helyes jelvénye a halálnak. De azért a keleti keresztények sírjainál is ilyen fákat láthatunk. Az új-görögök-nél, sőt északibb népeknél is gyászjelvény maradt a cyprus.

Egy nép sem tartja oly nagy tiszteletben a temetőt, mint a török. Az ő sírkert-

jeik cyprus-ligetek. A sírkövek is áttörvén, hogy bokrok és virágok sarjadozhasanak keresztül rajtuk. Néha kivájt követ helyeznek a sírra, földet rakva és virágot ültetve belé. A temető náluk csakugy az ima és hangulat helye, mint a meszet.

Dr. Griffith Smyrna közelében egy faluban (Temnos) látott egy muzulman pörtemetést. A holtat leborítatlan arczal vitték egy nyitott koporsóban s barátai cyprus csemetékét vittek utána; a pap (imán) koronkint a koránból mondott ígéket s a mint a sirt behantolták, jobbról-balról elültették a cyprus csemetékét. Az a néphit, hogy ha e csemeték megfogamzanak, a halott az üdv honába jut, míg ha nem vernek gyökeret, akkor szegényt a fekete angyal fogja ki-
nozni mindaddig, míg övének imája s a próféta közben járása meg nem menti kintjaitól.

A hol keleten cyprus-ág van az ajtó előtt, ott a házban meghalt valaki.

A konstantinápolyi serail pompás kioszkjai és domjai közt is óriási cyprusok láthatók, melyek magaslatakról a tengerre néznek. „E pompás helyet — írja Dallaway — maga a természet jelölte ki a trón számára, melyről az egész világon uralkodni kell!”

A cyprusnak az az érdeme is megvan, hogy nagyon javítja a levegőt. Illata specifikum a tüdőre, aroma, mely a bájitalhoz hasonlít. Ezért küldték a keleti orvosok tüdőbetegeiket Kandia cyprus-erdeibe s ma is e fákért kedvelik e szigetet ép ugy, mint Maltát.

Murhard sajnálkozik, hogy Törökországban nem szokták az országutakat fákkal szegélyezni, mert e czélra semmi sem volna alkalmasabb, mint a cyprus. Mäskülönben oly kedves fája ez a törököknek, hogy szobáik falain, himzeteken, shawlokon, ezüst műveken is untalan előfordul, sőt katonatisztek egyenruhájának ezüst díszén, kissé hajlott csucsosál, mintha szél fujná, szintén látható volt ennekeltte.

Századok óta híresek a granadai gene-

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Kétkedés.

Ijü éltém küzdelmes szakának
Legtöbb éve gondteljes vala; —
De vigasztalt szebb jövőm reménye,
Ha felujult keblem bánata.
Most midőn czélem felé közelgek, —
S már valónak tetszik képzetem, —
Oly gyakorta felmerül a kétség
S rémes árnyként nyugszik lelkemen.

Szép reményem fakadó virágit
Nem fejleszt a komor jelen, —
S bárha kellő gondal ápolám is,
Elhervasztja a könyörtelen!
Am a kertész új virágot ültet,
S diszlik az a hervadt helyén; —
Míg szívünkben nem virul fel újra,
Nem nyer éltet a kihalt remény.

A jelennél jobbnak vélt jövőmet,
Bár szilárd alapra fektetém, —
A való, mint csalfa délibábót,
Csak távolból tükrözi életem, —
S mint a délhon pusztá sivatagján
Eltikkadva járó vándorok:
Úgy vágyom elérni czéloamat, hol
Fáradt lelkem tán nyugodni fog.

És e vágy ujult erőre serkent,
Keblemet önértet hatja át;
A borúnak oszlo fellegein túl
Szebb jövőnek látom hajnalát.
Lelkem is lerázza a teherként

Gyötrő aggalom bilincseit, —
S szebb jövőmnek feltámadt reménye
Lankadatlan küzdelemre hevít.

Czerhák Károly.

Nemes Málé Orbán.

I.

Vannak pillanatok az emberi életben...
Mindig azt hallottam, hogy e hatályos szavakkal kezdé Ádám üdvözölő beszédét, midőn álmából felebredve feleséggé átváltott oldalbordáját, Évát maga mellett látá. És mégis akaratom ellenére kell az elavult kifejezéssel mindjárt beszélyünk kezdetén élnünk. Igenis vannak pillanatok az emberi életben, midőn jó kedvünk van. Bizonyítja azt a szeptikusok ellenében jó Málé Orbán urunk, volt falusi molnármester, ki most kisvárosi saját házában élvezi a magány kellemes hatását. Kedves felesége ugyanis a fürdőt ment élvezni és csak egy hét mulva tér vissza. Nem így fejezné ki magát szegény Málénk, ő azt mondaná, még csak egy hete és jó éjszakát jó élet. És eme állításának igazságát csak az látja be, kinek oldalbordájával megismerkedni szerencséje, illetőleg szerencsétlensége van. Mert ő mily különbség e két házasság között. A finom nyelvű Málé asszonyság, vagy jobban mondva Málásyné — mert így szokta magát nevezni, — okos háztartása folytán szép kis pénzeszkét szerzett magának volt falusi állomásukon és most mint háziassz-

zonya a finom és művelt világ tagjai közé kívánja magát soroztatni, finomság a jel-szava és ha szegény Málénk szokott modorában beszél rá kiált: „magával bizon falun kellett volna maradni, ott beillett volna koldusbirónak, nem városba való“ stb. És ilyenkor a jó férjnek hallgatnia kell, ha az nap ebédet akar enni.

De nézzük meg mivel foglalkozik most drága neje távollétében. Neje elhagyván, ráparancsolta, hogy a legyeket a szobából kiirtsa és szerény Málénk mit tehet mást, hosszú hálóköntösében és hálósípkájában fogdosta egész nap az ártatlan állatkákat, belefáradván pedig a fogásban kiszakítja egy-kettőnek a szárnyát és járkáltatja vagy átugrasztatja valamin. És ha a legyek csipkedése honvédnadrág színű orrán, olykor-olykor lelki nyugalmát meg nem zavarná, a halandók legboldogabbikának tartaná Hisz tehet és beszélhet mit és mint akar, szokása és tehetsége szerint és nem kell erőltetnie magát. De nem tudta szegény mily csapás vár reá. — Még egy hétig reményelt boldogságban élni, midőn ablakán kinéz és óh szörnyűség, ha nem csalódik, felesége érkezett meg a megálló kocsiában. Nem mert félelmében kimenni, hanem a szobában várta netalán bekövetkezendő csapást. Számitgatá ujjain, vajjon mi valószínűbb, az „igen“ vagy a „nem“ és midőn fájdalmára mindig csak az „igen“ jött ki a végső veszélyben, uoha nem volt va-

lami jámbor ember és Szt. Pál azon mondatát kivéve: „a ki nősül jól teszi, ki nem jobban“ alig ismert valamit a szent írásból, mégis elkezdte a miatyánkat mondani és midőn ott tartott „ne vigy minket kísértetbe“ tehát az utolsó szavakat „szabadíts meg a gonosztól“ még nem mondta el midőn felesége belépett. Elállt a szó ajkán és megindult a könyzapor szemében.

— No mit pityereg, kérdé belépő felesége?

— Hogy ne sirnék, felelé költőiesen Málé, te mély sebet csináltál...

Azonban szavait sokkal prósaissabban felfogó neje erre rákiált: mit, mily sebet csináltam?

Miután pedig a félreértés kitünt, mondá Málásyné: Ugy-e, ha nincs itt a feleség, akkor tudják csak meg, mit tesz az feleség.

— Bizony, sóhajtá férje.

— De azért nem kell sirni, folytatá ünnepelesen a szende nő, mert maga vagy sir mindig, vagy somolyog, mint a vadalma. De hol imádozt leányom?

— Uglátszik talán a tegnapi ebéd óta nem láttam. És már is rá akart kiáltani Málásyné — mert hogy bajba ne keverődjünk ezentul így fogjuk nevezni — midőn zongorahangok ütök meg füleiket.

— Ah, hallod odabenn üti az orgonát, mondá örömteljesen Málé ur?

— Orgonát, talán zongorát? Hol megint a feje? Látszik, hogy nem voltam itthon

ralif „Los Cypresses de la reina sultana“ nevű vén fái, a hozzájuk kötött szomorú történet miatt, Zoraide királyné ezek árnyában találkozott esténként szeretett Abencerrage-jával. Gomar, a ki szintén imádkozta a királynét s féltékenyen leskelődött utána, fedezte föl e szerelmet, boszúból elárulva azt a férjnek: Boabdilnak. S a királynének halni kellett, mert szeretett végtelenül a cyprusi árnyai alatt.

A cyprust hétszer erősebb fának tartják a tölgynél. A Sprengel-féle historias könyv még azt is tudja, hogy a Noe bárkájában „cypressus sempervirens“ből készült. Semiramis királynő szintén e fából csináltatta az Euphrates hidját. Plátó sem érzélapokra, hanem cyprus-táblákra véste fel törvényeit. Plinius említi, hogy az ő idejében még épen állt Jupiter ama szobra, melyet Romában 661-ben faragtak cyprusfából. Sőt ő azt is állítja, hogy voltak ott élőfák, régiebbek magánál a világvárosnál.

Hangszerekre, kivált hárfákra, szintén nagyban használták a cyprust, tömörsége s a miatt, mert könnyű fényesíteni. — Voltak belőle orgona-sipok is, mivel a szű nem bír véle.

Hogy mily vastagra és magasra nőhet e fa, azt csak délen lehet bámulni. Misitra mellett volt egy harmincz lábnyi körülettel. Ezt köfallal vették körül s gyökereinek táplálása végett vízvezeték is építettek hozzá.

Azt már mondtuk, hogy gyógyászatilag is fontos. Illata használ a mellkórosokra s gyantája igen jó a friss sebekre. Továbbá e gyanta igen szép, világosbarna, a cimetéhez hasonló színt ad.

Az emberi élet alakulására a cyprusifának jelntékeny befolyása volt s a földnek, hol tenyésztett sajátos physiognomiát adott: „Elő-Azsia ama jellemző növényei közé tartozik, melyek a vándorlások alatt a mivelődestörténet folyamával vándoroltak keletről nyugatra, Ázsiából déli Európába s hasznuk és jeldics jelentőségük által kedveltették meg magukat a népeknél. Ha mi e műveltségtörténeti fákát szemügyre vesszük: a plátán tiszta szépsége, az olajfa elpusztíthatatlan volta és olajadománya által köt le bennünket; a fügefa, e paradicsomi ősa, a népek táplálója, mint a kenyérfája a meleg égöv alatt. A datolyapálya, az erőtelj jelképe, folyvást bőségkosarából ontva táplálékát; a granátfa virágainak szépsége és magvas symbolikája miatt lett a népek kedvence; a pisztác pedig jelentéktelen, de finom termékeinek nemes voltáért. — A gyümölcstelen cyprus ellenben gulaszerű magas növényével, mely azt a napsugár és láng jelvényévé tette, hatott mélyen a kedélyekre, míg tartós, nemes fája, valamint a cedrusé paloták díszé lett s egyszersmind a legkülönb anyag a Középtenger legrégebb hajóinak építéséhez.“

A növénytan a huszonegyedik osztály nyolczadik rendjébe sorozta s örökzöld illatos leveleiről, sugár törzséről és sajátos növényéről, mint valami különösről beszél.

Valóban e fában a természet a mély költsézet és gyakorlati haszon teljét egyesítette. A költsézet pedig mint mozgó piramist és zöld lángot gyakran rendkívül szépen rajzolta le.

Nálunk csak némely kertben fordul

elő igen satnyán, s Petőfy és Arany előtti szenvedő poeták emlegették a „kúpreszek“ árnyait, compromittálva a déliek e pompás fáját a mi éghajlatunk alatt, hol csak formában (de nem szépségben, illatban és hasznosságban) van egy hozzá hasonló fa: a kis és világos levelű jegenye.

Wutz Albert.

TANÜGY.

A nyilvános vizsgák sorrendje a városi elemi és polgári iskolákban.

A hittanból.

a) Rom. kath.

- 1) Az elemi fitanoda A és B. III. és IV. oszt. június 3-án d. e. Az elemi fitanoda I. és II. oszt. június 3-án d. u. — 2) A polg. I. II. s az elemi leánytanoda IV. oszt. június 4-én d. e. Az elemi leánytanoda A, B. I. II. és III. oszt. június 4-én d. u. — 3) A palotavárosi tanoda I. II. és III. oszt. június 5-én d. e. — 4) A tóvárosi tanoda I. és II. oszt. június 5-én d. u. — 5) Az öreg utcai tanoda I. II. és III. oszt. június 6-án d. e. — 6) A zámoly-utcai tanoda I. és II. oszt. június 6-án d. u. — 7) A vizvárosi tanoda I. II. és III. oszt. június 7-én d. e. — 8) Az olaj-malom-utcai tanoda I. és II. oszt. június 7-én d. u.

b) A Mózes vall.

Az izr. fitanulóknak június 2-án d. e. 8—10-ig (a leánytanoda II. oszt. helyiségében. — A leányoknak június 3-án délelőtt 10—12-ig (a leánytanoda A) I. oszt. helyiségében).

A többi tantárgyakból.

- 1) Az elemi fitanoda A) IV. oszt. jún. 4. " " " B) IV. " jún. 5. " " " III. " jún. 6. " " " II. " jún. 7. " " " I. " jún. 8. d. e.
- 2) Az elemi leánytan. A) I. oszt. jún. 12. d. e. " " " B) I. " jún. 12. d. u. " " " II. " jún. 13. d. e. " " " III. " jún. 13. d. u. " " " IV. " jún. 14. " " " polg. leánytanoda I. oszt. jún. 15. " " " II. " jún. 17.
- 3) A palotavárosi tanoda III. oszt. jún. 18. d. e. " " " II. " jún. 18. d. u. " " " I. " jún. 19. d. e.
- 4) Az öreg-utcai tanoda III. oszt. jún. 21. d. e. " " " II. " jún. 21. d. u. " " " I. " jún. 22. d. e.
- 5) A zámoly-utcai tanoda I. II. oszt. jún. 22-én d. u.
- 6) A vizvárosi tanoda III. II. és I. oszt. június 25-én d. e.
- 7) Az olajmalom-utcai tanoda II. I. oszt. június 26-án d. e.
- 8) A tóvárosi tanoda II. és I. oszt. június 28-án d. e.

A tornászattól.

- A) A zámoly-utcai tanoda tornahelyiségében. 1) Az öreg-utcai tanoda növendékeinek jún. 21-én d. u. 1/25 órákor. — 2) A zámoly-utcai tanoda növendékeinek június 22-én d. u. 5 órákor.

B) Az olajmalom-utcai tanoda tornahelyiségében.

3) A vizvárosi tanoda június 26-án d. u. 5 órákor. — 4) Az olajmalom-utcai tanoda június 26-án d. u. 4 órákor.

C) A tóvárosi tanoda tornahelyiségében.

5) A palota- és 6) a tóvárosi tanoda növendékeinek június 28-án d. u. 4 órákor.

D) A bognár-utcai tanoda tornahelyiségében.

7) Az elemi fitanoda III. oszt. június 15-én d. u. 1/25 órákor, II. oszt. jún. 18. d. u. 1/28 órákor, A) B) IV. oszt. jún. 25. d. u. 1/25 órákor.

Rendkívüli tantárgyakból

a) Német nyelv.

1) Az elemi fitanodába járó tanulóknak június 25-én d. u. 1/25 órákor.

2) A leányiskolába járó tanulóknak június 25-én d. u. 2-4-ig.

b) Francia nyelv.

Június 14-én d. u. 4 órákor.

Az ipariskolába járó tanulóknak június 16-án d. u. 2 órákor.

A magánvizsgák június 26-án d. e. 8 órákor.

A vizsgálatok a belvárosi tanodákban reggel 8, d. u. 2 órákor, a külvárosokban pedig reggel 7, d. u. 2 órákor veszik kezdetüket.

A tanév ünnepélyes befejezése június 29-én reggel 3/8 órákor.

Székesfejérvár, május 27-én 1878.

Say Rudolf,

Janny József,

isksz. elnök.

igazgató.

KÖZGAZDÁSZAT.

A hordók szabályszerű kezelése.

Mi tagadás benne, hogy földieink a pinczegazdászban hibásan és hanyagul járnak el; miért nem is csudálható, hogy áldott börtömök vidékeink gazdái gyakran panaszkodnak, hogy a mézdedesség szőlőből nyert boraiknak vagy ép nem akad vevőjük, vagy pedig készletüket kénytelenek voltak potom áron eltékozolni. Ha behatóan kutatjuk a dolgot, csakhamar kipislog a bajnak bibéje vagyis az, hogy a kérdéses borgazda, romlott büdös és penészes hordókba szürte boraikat; miért is ezen romlott s émelgős kutyvadékok — még csak ingyen sem iná az ép és romlatlan szájjal bíró borissza ember. Mivel pedig mi a hordók előkészítésére és gondozására nagy súlyt fektetünk, kíváncsiunk vonatkozva erre, egyet más elmondani. Az új hordók dongáikban rejő festanyag és cersav (Tanin) tartalmuknál fogva borászattal használhatók nem lévén, mindenek előtt előkészítésük szükséges; mi czélből eféle utoncokat forró luggal, oltott mésszel kell jól kiáztatni.

Az iménti művelet után a hordók tiszta vízzel ismételve kiöblitendők; melyként borbefogadására képesé tett hordók — mit a németek „Weingrün“ műszóval jeleznek — időnkénti gondos törülgetés által kívülről tisztán tartandók s az üresek penész képződésének meggátálása czéljából 1—2 havonként kis darabka kénszéllettel (Einschlag) kiegytetvén, jól dugaszoltan, tiszta, nem nedves helyre teendő.

A hordók kénezésénél két dologra kell főleg vigyáznunk, ugyanis először arra, hogy a megolvadt kén a hordóba ne csepegjen, miután a kénszeletek többször mirenyt (egérkö Arsenik) tartalmaznak; de továbbá vigyáznunk arra is, hogy a hordó túlságosan ne kénezessék meg, mit a német borászok „Zweischlag“-nak neveznek, miután az ily hordóba szűrt bor könnyen fejfájást okozhat. — Végül szabályként megemlítjük még, hogy a kénezett hordók, mielőtt ezekben bor vagy must öntetnék, tiszta vízzel többször kiöblitendők, hogy az ezekben képződött a gyakorlatban gyakran hibásan kénsavnak (Acidum sulphuricum — Schwefelsäure) nevezett termény, mely voltaképp kéncessav (schwefelige Säure) belőlük teljesen eltávolíttassék. F. G.

LEVELEZÉS.

Budapest, május 26. 1878.

Tek. szerkesztő ur!

A ki egyszer Rómát látta, egészen boldogtalan többé nem lehet — mondja Goethe; s épen így állíthatjuk ezt már ma mi is Budapestről, érve a visszaemlékezések azon tündörországát, mely nagyszerűségével, magasztosságával képes elnyomni a sóhajokat, melyeket az élet terhei már-már ajkunkra hoztak.

Látva, csodálva itt, hazánk szívének nagyszerűségét, műremekeit, a roppant haladást, mit a nemzet esze, ereje s szent akarata hazája szívében — hazája érdekében — oly rövid évtizedek alatt kivitt, önkényt tör ki a fővárost először látó magyar ajkán a lelkesedés s szavakban: látam Budapestet, most már örömet megallok; hasonlólag a lelkesült olasz s felkiáltásához: „Veder Napoli e poi morir!“

De hisz egészen elragad már az alanyi entuziasmus, mert mióta lelkeimmel is látni tudok először vagyok itt, s kitörök az egyszerű levél keretéből, melyet a főváros tavaszi hangulatáról, cselekvéséről akarok írni.

Nagyszerű látvány az utcákon a hullámzó tömeg, a szorgalmas nép — a méhraj, a hangyaboly, mint törz mindegyik czélja felé, mintha versenyezni akarna a haladásban a tavasszal, a földből föltörő fűszállal.

Élet, mozgás, törekvés mindenütt mindenfelé. S ez így megy hat napon keresztül kora reggeltől, késő estig. A hetedik nap vasárnap — a pihenés napján — aztán hová mehetne inkább a nép kinyugodni magát, mint a Margit-szigetre, hol található az emberi műremekek non plus ultrajai által kifárasztott ész és szem valami újat, nagyot, érdekeset még, mint a nagy természet alkotásában — a Margit-szigeten — a tavaszban. A folytonos zajtól, kocsiörgéstől, gyárkerekek zakatolásaitól zúgó fej hová menekülhetne inkább e chaosból, hol kereshetne szive számára magasabb érzeményt, mint e nagyszerű sziget rózsaberkeiben, a kedves fülmélk méla danáiban, a zöldelő fenyegek és hársak alatt, a magasról szakadó vizeses megtört hullamai zugásában.

Valóban varázshatása van e sziget bübájainak a szívre s azért röpi ide százával a „Fecskén“ a városból vasárnap a nép, mint a kalitból szabadult madár a szabadba. Még pedig a legmagasb arisztocrátiától kezdve

kell azokat felkeresni, mint gyöngyöt a tenger fenekén a kagyló szük üregében.

Castelar.

Két szívet nem forraszt semmi egyé inkább, mint egy közös fájdalom. Eötvös.

A menyasszonykor a remény és boldogság kora, legvirágzóbb szaka a női életnek. Szabó K.

Kereszt az élet, jó feleség a gyémánt, mely rajta tündöklök. Kisfaludy K.

A ház a nő tulajdonképeni országa, a melyben egyedül ő a királyné. Stein L.

Ha egy ifju heves kitöréseit, sokat küzdött jelleme érdességét, szerető nő mosolygva meg nem szelidíti, bizonyos vad jeleget ölt fel, mint a mivelés nélkül hagyott mezők. — Csillagtalan ég az élet szerelem nélkül. Castelar.

Kissé túlságos, de igen kevés követelése sok férfunak, hogy míg ő kemény tökévé lett, neje mindig virág maradjon. Eötvös.

Ki erényt nem hisz, az a bűn által nagyon megromlott. Eötvös.

Semmi sem könnyebb, mint ocsárolni azt a mit nem értünk. Castelar.

Az erény nélküli ember hasonló oly házhoz, melyből ebek lármája s baglyok visító ordítása hasítja át a léget. +

pár hétig, No mit csinált ezen idő alatt? Megtette mit parancsoltam? Ott volt mikor Irmám zongoraórát vett?

— Már nem is tudom, mondá a félnék és magát bűnsnek tartó Málé.

— Nem?

— Igen, nem, igen.

— Hogyan nem, igen? Hát mivel lopta a drága időt? Mire gondolt mindig?

— Mindig csak rád gondoltam és legyeket fogtam, mondá Málé és azzal odavitte a kivégzett legyek összegét.

No de szerencse, hogy mindennek, minnek eleje van, vége is szokott lenni, így Málásyné pörlekedésének is amennyiben gátlá őt multságában leánya bejövetele. A mennyi szitkot szórt szegény férjére, ép annyi csókkal árasztá el szeretett leányát, mit különben a szeretetreméltó leányka nem igen kedvelvén, kis szóváltás után kiszökött.

— Rosz színben van a leány, kiáltá most Máléra neje és ennek mind maga az oka.

— É...é...én, mondá Málé mindinkább emelkedő hangon?

— Maga, ordítá neje egyszerre oly erős hangon, hogy a szegény Málé majdnem elájulva a székbe dőlt.

— Vagy nem maga oka, hogy ily sápadt?

— Igen én, felelé a szegény férj, ki alig birt magához térni. De én nem ért-

lek, ha kipirosodik arcom baj, ha a leány sápadt baj, pedig én azt látom, hogy szép piros az arca.

— Szép piros, mint a kelmed orra kiáltá erre Málásyné, ki felindulásában megfeledkezék arról, hogy városi háziaszszony és így nem használta fellengős irályát. Hanem maga meghizott, mintha kukoriczával tömték volna, vagy azért, mert én nem voltam itthon?

— Dehogy inkább megsoványodtam szomorúságomban, hanem ha talán híztam azt mondhatom, hogy kukoriczát nem ettem.

Málásyné most azon sejtelmének ad kifejezést, hogy leánya szerelmes a zongoramesterben és mondja, hogy a zongoramestert minden áron leánya részére meg kell nyernie.

— De ha nem szereti a leányt jegyzé meg Málé.

— Kell szeretnie kiáltá rá felesége.

— Muszáj hát mondá megijedve Málé.

És most kezdtek e tárgyat nyugodtan megbeszélni. Mert hisz nem kell hinni, hogy a két házasfél rosz viszonyban élt, egynehány frissítőt kivéve, melyet Málásyné férjének naponként adni szokott, oly csendesen élnek mint a galambpár. Ne is lessük most érdektelen beszélgetésüket, hanem szenteljünk néhány pillanatot a sokat említett Irma kisasszonynak. Csendesen egyedül ül szobájában a gyönyörű szépségü, de anyai elkényesztetés folytán

kiállhatatlanul makranczos hölgyecske. És senkinek sem kelle többet szenvednie tőle, mint szegény zongoramesterének Beregi urnak. Elmélyedve ül tehát székén, midőn zongoramestere, egy csinos fiatal ember, bekopogtat.

— Aláz'szolgája!

(Folytatása következik.)

Ollózások.

— Gyűjtötte: Zsínkó Ferencz. —

A nőket közönségesen a „gyenge nem“-nek hívják és bizonyára joggal, ha nyers erő, a test erősege s a csontalakzat nevezetik erőnek; de ha türelem, a lélek kitaratása, valamint a szív és kedély erősege hivatik erőnek, ugy a nő az erős és a férfi gyenge. Valdau.

Az asszonyok hatalma épen engedékenységben áll, melylyel a férfiakat sokszor arra bírják, hogy minek ellenállniok nem lehetne, azt a férfi akarni megszünjék. Eötvös.

Ha a leány a szerelemnek s mind annak a mit általa elérhetünk képviselője, akkor a házino a boldogság, a békének s mind annak, a mivé a kettő által leszünk képviselője. Stein.

A szép leány mit sem vesz, ha szerény, Tavaszi rózsabimbó ő, mely még nem szakasztá szét fátylóit. +

A női erénynek a tüzhely körül, a család szentélyében vannak elrejtve, ugy

a legkér ember; teül adta föhercege. De hogy a legnagyobb mélyért mint vér-gény. — hol meg egész tö De denki sz Buda me kell róla csapásain dicsőség a szöke dos zuga Mel urnak k

* 1 ép a ma vegyes naplójáb nyi Béla hoz. Ku Lisznya Bernáth rolyhoz. hoz. Mé Nejehez Petőfy lekhz. történeti barát fü füzetke összes ner Péte

* 1 szerkesz sodik fü gyeseke a másod napok“ füzet ár Péter

— czimü z adban. fizetési zöhöz E sz. küld

— elhagyja tözik, a

— tott me túl. Kö mal, a volt. A kitüzve. P o s z t z alamb l Zichy a harm nyerte mind a hasznos melyből lenne. V hasznót egykor sadalom töreked get tem

— tetjük növendé zszás-szi a mely lesz. A szédeke és ez a mind é sziget s szép hö

— rülese örömök kás Ho mives g fiacska egy ors eltunt s z ü l ő gyermek az orsz mekeke az igazi év mul éves de hol édes azt sərb esemény egy czi től, mit korában elrablój nyegtet gyermek

a legkérgesebb kezű munkásig mindenféle ember; mert az egész magyar nép élvezetel adta át nagy hazáukra ő fensége József főherceg e szívet minden különbség nélkül. De hogy is lehetett itt rangkülönbség, hol a legnagyobb kincs: az édes haza közös, melyért senkinek sem hozhat nagyobb áldozatot mint vétért, melyet egykép bir ur és szegény. — Magasztos tehát itt a közös öröm, hol megszűnik a rang s egygyé olvad az egész tömeg: magyarrá.

De lehetne-e is másképp itt, hol mindenki szemei előtt nyitva áll a könyv: ő Buda mohlepte falai s akaratlanul olvasnia kell róla a regét az egyenletlenség vérző csapásairól s az összetartás lelket emelő dicsőségeiről, hol mindenkinek hallania kell a szöke Duna tajtékö hullámainak százados zúgását: Tarts össze magyar!

Melyek után maradtam tek. szerkesztő urnak kiváló tisztelője K. K.

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* 1848—9. című munka jelent meg nap mai napon Halasy Aladártól. Tartalma: vegyes dolgozatok. Lapok Petőfy Sándor naplójából. Levelek Nagy Imréhez. Tárkányi Bélához. Arany Jánoshoz. Kovács Pálhoz. Kubinyi Rudolphoz. Pap Zsigmondhoz. Lisznyay Kálmánhoz. Lubi Zsigmondhoz. Bernáth Gáspárhoz. Tyrolerhez. Bankos Károlyhoz. Tábori levelek. Szemere Bertalanhoz. Mészáros Lázárhoz. Bem tábornokhoz. Nejehez. Székfioglaló beszéd. Váromok. A Petőfy irodalom 1842—1878. Pótlék levelekhez. Tárkányi Bélához. A jeles irodalom történeti füzeteit ajánljuk minden irodalombarát figyelmébe annál is inkább, mert e füzetek mintegy kiegészítő része Petőfy összes műveinek ára 80 kr. Kapható Klökner Péter könyvkereskedésében.

* Megjelent az Abafi Lajos által szerkesztett „Nemzeti könyvtár” első és második füzet. Az első dalokat, ódákat s vegyeseket foglal magában Kazinczy Ferencztől; a másodikban Mikes Kelemen „Mulatságos napok” című regénye kezdődik meg. Egy füzet ára 30 kr. Megszerezhetők Klökner Péter kiadónál is.

— Előfizetést hirdet Szalay József ily című munkára „Városaink a XIII. században.” A 10 iven megjelenő munka előfizetési ára 1 frt, mely június 15-ig szerződés Budapest I. vár, országház-utca 94. sz. küldendő.

Hireink.

— József főherceg családjával együtt elhagyja Alesuthot s a Margit-szigetre költözik, a nyarat ott töltendő.

— A galamblövészet hétfőn d. u. tartott meg a katonai lövölde mellett a sóstón túl. Közönség nem volt valami nagy számmal, a multiakhoz képest aránylag kevés volt. A legjobb lövőknek 3 pályadíj volt kitűzve. A kizitított első díjat 20 db. aranyat Posztóczky Kálmán ur nyerte el 6 db. galambbal; a második 6 aranyos díjat gróf Zichy Jenő ur nyerte 5 db. galambbal és a harmadik tételdíjat Pongrácz Jenő ur nyerte el. Nem irigyeljük e mulatságot, de mind a drága időt, mind a pénzt sokkal hasznosabb dologra lehetett volna fordítani, melyből a nagy közönségnek nagyobb haszna lenne. Vajha az ily időölös s e mellett mi hasznot sem hajtó mulatságoknak hazánkban egykor már végőrája ütne s helyette a társadalom minden körei hasznosabb téreken törekednének hazafias kötelességöknek eleget tenni.

— Gyermekünnepe. Ujra figyelmeztetjük olvasóinkat a „Fröbel-gyermekkert” növendékeinek ma délután 3 órakor a Rózsás-szigeti kertben tartandó ünnepélyére, a mely programjánál fogva igen élvezetes lesz. A kis növendékek szavalnak, párbeszédet tartanak, játszanak, táncolnak stb. és ez a szülőknek s gyermekbarátoknak mind élvezet. Reménylünk, hogy a Rózsás-sziget sok eleven rózsa is fog ma látni szép hölgyeink köréből.

— Egy elveszettnek hitt fiu megkerülése az apai házhoz. Ritka viszontlási örömeinknek lett részese a napokban Pálincás Horváth Mihály, helybeli jó módú földmives gazda. Jóska nevé negyedfél éves fiauskája, ugyanis tizenhét évvel ezelőtt egy országos vásár alkalmával nyomtalanul eltűnt a szülői háztól. A megszorodott szülők kerestették, körözötték elveszett gyermeküket mindenfelé; hoztak is nekik az ország minden vidékéről talált gyermekeket: mind hiába, soha sem akadtak az igazira. S mi történt? Most, tizenhét év múlva, az elveszettnek hitt fiu, mint 23 éves deli legény, megkerül az apai házhoz, hol édes anyját már nem láthatta viszont, azt sirba vitte a bánat két év előtt. A ritka esemény története a következő: A fiuskát egy cigány lókupez lopta el a szülői háztól, mit úgy tudott meg, már 6—7 éves korában, hogy egyszer a többi cigányok elrablóját gyermekrablás miatt feladással fenygették. Ekkor Baranyában voltak. A gyermek halva, hogy a cigány egy ra-

bolta őt, megszökött a társaságtól s kóborolva egy baranyamegyei helységbe Kórosra jutott, hol elpanaszkodván szomorú sorsát, egy jómódú gazdaember megszánta a kis hazátlant s többi apró gyermekei közé fogadta. „Arva Jankó” (igy hitték őt a faluban, bár József a neve, mert a cigány „Jankó” nevet adott neki) nevelő apjának, ki gondját viselte s iskolába is járatta, utóbb jobb keze lett a gazdaság vezetése körül. Utóbb azonban elhalt nevelő anyja, a két földserdült hajadon leány férjhez ment s mikor aztán nevelő atyja is lehunyta szemét, a vagyon osztályra került. A szegény „Arva Jankó” megszánta ekkor a falubeli református lelkész s hirlapilag köröztette, ha nem tart-e valaki számot 18 év előtt eltűnt gyermekére. Ha v r a n e k József rendőrkapitány ur az apa közbenjárására intézkedett a fiu leányképzetése iránt, mi meg is történt Pécssett. A fénykép teljesen bevált, s „Arva Jankó” Fejérvárra hozatott, hol apja és két menyecske testvére tárt karokkal fogadták. A derék legény meglepően hasonlított apjához s övéhez, de nemcsak ebből, hanem sok más mellék-körülményből s gyermekkori emlékekből immár kétségtelenül meg van állapítva azonosossága. Ez „Arva Jankó” azaz most már Pálincás Horváth József regényes története. Képzeltet, hogy a fiatal földmives ma közérdeklődés tárgya szülővárosában.

— A fejemegyei és városi történelmi s régészeti egylet régiségtára számára B. Boross Mihály ur 1 régi kést s 2 drb. csongrádi leletű löfegyver töredéket; Plank Ferencz ur 1 drb. paksi leletű bronz karikat adományozott.

— Öngyilkossági kísérlet. Mégis csak szörnyűség, alig van nap, hogy két-három öngyilkosságról ne olvassunk, hanem az még szörnyűsegebb, hogy most már meg a leányok kezdenek öngyilkossági mániába esni. Az egyik agyonlővi magát, a másik felakasztja, a harmadik egy pakli masinát eszik meg. — Csak pár héttel ezelőtt irtuk meg, hogy Kopp Hedvig nevé 21 éves gyönyörű hajadon szíven lötte magát; továbbá, hogy Juhász Kati szerelmi bujában egy pakli masináról levakarta a phosphort és megitta, mert szeretője a faképnél hagyta őt; most ismét arról értesülünk, hogy hétfőn Antal Mari nevé hajadon 4 pakli gyufa-oldattal mérgezte meg magát azon való bujában, hogy nem vitték férjhez, ő pedig nem akart aggszűz maradni. Bizony elfacsarodik a legkeményebb újdondás szíve, mikor olyan sok gyenge teremtés siralmas halálát kell megírnia. — De hát csoda-e? hogyné desperálna szegény mikor ennek a mi aludtjé véru fiatalágunknak olyan nagy nehezen megy a házasság. Nagyon járatanok még a szerelem dolgában. Olyan lassan, olyan nehezen tudják magukat bele találni valami Romeo-féle helyzetbe, mintha valami jámbor parasztot tennének királynak, hogy kormányozzon.

— Az érettségi vizsgálatok folyó hó 26., 27. és 28.-án folytak le főgymnasiumunkban dr. Lutter Nándor főigazgató jelenléte mellett. A vizsgára jelentkezők 22-en voltak, kik közül 2 kintüleg érettnek 20 pedig érettnek nyilvánítottak. A megvizsgáltak betétisorban a következők: Csányi Iván, Czirkelpach László, Erlicz János, Fischer Rudolf, Fittler Dezső, Geiger Dezső, Halász Lajos, Heltay Jenő, Keresztes Jenő, Keszte István, Knapp Vilmos, Kohn Béla, Koller Pál, Nagy Armin, Neymaier József, Pollák Sámuel Say István, Schönvizner Gyula, Schützenberger András, Tóth István, Zaary József, Zuber Árpád.

— Zeneestély lesz ma délután Nagy Sándor fűrdőkerti bor- és sörcsarnokában; Doci Jancsi zenekara fogja a legkedveltebb zenedarabokat játszani. Jövőre minden vasár- és ünnepnap lesz ott zene.

— A lövöldeben vasárnap folyó hó 26-án tartott cseállóvezetési díjat nyertek: Mészáros Pál, Csapó István, Pfann Ede 4-es körlovéssel és Tóth Nándor 3-as körlovéssel fegyverrel; továbbá Csapó István és Tatay Pál szegelővéssel és Szikla Gábor 4-es körlovéssel pisztolyal. Összesen 620-szor puffantottak.

† Halálozás. Péntes Ferencz, agg polgár, kit mult pénteken egy sebesen hajtó kocsis eltipratott, sebei következtében tegnap elhunyt.

— Színházunkat jövő évre Károlyi Lajos szinigazgató óhajtja kivenni Szilágyi Bélával együtt. Nagyon hisszük, hogy a derék szinigazgató meg fogja nyerni a színházat s mindenesetre az ő tapintatos vezetése helyre hozná azon hibákat, melyeket a szinügyen a jelen évi végrehajtó bizottság szakértelmet s minden tapintatosságot nélkülöző eljárása ejtett.

— Merész tolvajok törtek be vasárnap 7—8 óra tájban Forinyák m. kir. honvédezedes urnak Cometer-házban lévő lakására s onnan több rendbeli ruhaneműket tolvajoltak el. — A mult hét folyamán pedig ismeretlen tettesek éjnek idején egy ablaknak kifeszítése után behatoltak a „magyar király” kávéháza, elvittek magukkal 16 tálcát és egy kabátot. A kabát megkerült, a tálcáknak és a tolvajnak holléte nem tudatik — Inotán meg mult szerdán

fényes nappal törtek be Sebestyén Pál lakásába, hol több ruhaneműt tolvajoltak el. A rögtön megindított nyomozásnak sikerült a tettest Várpalotán meg az nap fülöncsüpní.

— Nevezetes tervvel lépett fel néhány vállalkozó városunkban. Ugyanis, mint hitetes helyről értesültünk — belga vállalkozók városunk különböző pontjain a közlekedést lövönatu vaspályával akarják összekötni. A terv nagyon érdekes s valószínűsége nagyon jó is volna, bár aligha fizetné ki magát. Meglehet azonban, hogy az ezáltal létrehozandó élénkség s nagyobb forgalom biztosítaná a lövönatu vaspályá lételét.

— A polgári tripost talált gazdának a nemzeti muzeum igazgatósága a talált kincs anyagértékét jóval felülhaladó összeget azaz 700 frtot adott, mely váratlan nagy összeg méltón meglepte az egyszerű gazdát, ki a tripost, ha a polgári lelkész meg nem akadályozza, már kész lett volna „a zsidónak” 40 frtet eladni. Szükségesnek tartottuk ezt nyilvánosságra hozni, mint jó tanítást számosaknak. Sok nagybecstű régiség vesz el az által, hogy pár forintért elvesztegetve a nemes érczet beolvastják s így az egészet örökre megsemmisítik s másrészt sok látszólag lényegtelen, de a tudományra nézve nagy fontosságú tárgy vesz el úgy, hogy a találók azonnal megsemmisítik. — Igen óhajtható volna, ha a papok s tanítók e példát felhasználva buzdítanák a népet, hogy minden talált dolgot gondosan megőrizzenek mindaddig, míg szakértő megvizsgálhatja.

— Az Erosiben felállítandó Eötvös jávára adakoztak: Rézman Géza 1 ft. Janicsary Szilárd 5 ft. Janicsary Szilárdné 5 ft. Szép Antal ivén Dunapentelén 7 ft. 60 kr. Halász Vince 10 ft. Korbély György 2 ft. Berlini magyar akademia kör 18 ft. 30 kr. Fialka Vilma k. a. ivén Beretkén 20 ft. Fillinger Károly ivén Budapestén 4 ft. 39 kr. Lengyel S. 4 ft. 80 kr. Stojanovics J. 28 ft. 10 kr. Rittig János ivén Bánáthól 50 ft. Ziegler Adolf ivén Dubnitzon 100 ft. Eddig e célra bejött összeg 3497 ft. 45 kr. *)

— A szőlők hegyeinken oly kecsgetően állanak, hogy ritka bõtermésre lehet biztos kilátás. A tőkék a mult tél hidege által csöppet sem szenvedtek. A tavaszi idő folyamatosan kedvezett a mennyiség fejlődésének és a ki ma végig megy a szőlő-hegyen, azt tapasztalja, hogy minden tö gazdag fürtökben, melyek nagy és dús gerezdeké fognak válni, ha fagy vagy jégeső nem köszönt be. Utóbbi ellen a biztosítás nyújt óvszert a szőlőgazdáknak s a mi a fagykárt illeti, jóllehet a veszélyen nem estünk még egészen túl, a klimatologikus viszonyok sokkal kedvezőbbek, hogysen az iránt aggodalmakat táplálhatnánk.

— A fejevári régészeti-egylet tagjaivá lettek Ercsiből: Vlascics Nándor, Gross Ignác, Böletz Károly, Dr. Patak Emmanuel, Krieger Károly, Utassy Béla, Szász Károly, Deutsch János, Tauscher Dénes, Ludaics Miksa, Rezman Géza. A régészeti-egyletnek ily tömeges pártolása valóban igen elismerésre méltó tény, csak óhajtható, hogy végre valahára ez ügy a központban fölvirágozzék. Komoly központi működés nélkül, a vidékiek legjobb intenciója is hajótörést szenved.

— A természet zenézeit kimélni kell. Többször felszólaltak a papok, a kormány rendeleteket adott ki az éneklő madarak pusztítása ellen; de mind nem használ, mert a hatóságok s első sorban a szülők nem figyelmeztetik gyermekeiket, hogy kiméljék az éneklő madarakat, melyeket azért teremtett isten, hogy a természet nagy templomában azok hirdessék az ő nevé. Epen most van a szaporodás ideje s Aradon egy hitvány sihedert fogtak el, a kinek tarisznyájában 50 élettelen rigó volt. Nem ötvenet érdemel-e az ily szívtelen gazember?

— A vetések állása. A kereskedelmi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos jelentések a vetések állásáról majdnem kivétel nélkül igen kedvezők, csak az őszi rozs itt-ott ritka. Május elején majdnem az egész országban panaszokdtak a nagy szárazság miatt, de az utolsó napokban mindenütt volt elég eső és a vetések az egész országban a legnagyobb reményekre jogosítanak. A repeze itt-ott szenvedett egy keveset a márcziusi hideg alatt; a gyümölcsfák és a szőlő bõ termést ígérnek.

— Uj vendéglő. Plesche József, a „fehér bárány” vendéglőnek eddigi bérleje, kinek igyekezetéről és tapintatosságáról, melylyel a közönség igényeinek kielégítésére törekszik a lapok többször elismerőleg nyilatkoztak, közelebb bérbe vette a kaszárnyautoca Győri-házban lévő azon helyiségét, hol azelőtt Vierzigman György, utóbb Klein József kávéháza volt; e helyiséget Plesche ur csinosan és kényelmesen be fogja rendezni vendéglőnek s gondoskodik arról,

*) Régi dicsőségünk hol késél az éji homályban? Igy énekel a halhatlan költő, hogy a tepséd nemzetet fölirazza letárgyjából. Vajha midőn azt mondjuk: Fejemegye dicső fiait! hol késtek az éji homályban? szavunk olyan eredményt szünie, mint a költő szavai. Kimondjuk-e, mert pirulva kell kimondanunk, hogy az adakozók közt főúrnak neve közül egyet sem olvastunk, pedig Eötvös leginkább a miénk. Azonban reménylünk, hogy a mi halad, nem marad el. Szerk.

mikép a közönség bent a városban is találjon egy helyiséget, hol jó sör és bor mellett üdülést és szórakozást találjon.

— Tornatanfolyam nyílik meg augusztus hóban Budapestén néptanítók részére. Néptanítók, kik a tanfolyamra felvételt óhajtának, usgos Kollós sváry Miklós tanfelügyelő ur utasításai szerint a budapesti tanfelügyelőségénél jelentkezzenek.

— Hymen. Weisz Berta k. a. s Bergmann Miksa esküvője június 10-én d. u. 1 órakor fog megtörténni a helybeli izraelita templomban.

— Örvendetes és szomorú jelenség. A magyar kisbirtokosok országos földhitelintézete alapítói közé újlag béleptek Iszka-Szent György község 500, Brandt János 100, Enczman Mátyas 100, Moiser József, 100, Pintér József 100, Csizmadia János 100 ft; Moha község 500, Rác Géza 100, Gemmel Ferencz 100 ft., Csór község 500 forint alapítványikkal. Ezt mint örvendetes dolgot jelezzük, elszomorító pedig az, hogy míg azok a kiknek alig jutott valami a haza földéből, hordják a porszemét a nép jölléte templomának felépítéséhez, azok, a kik faragott köveket adhatnak, összedugott kézzel nézik a hangyák fáradozását.

— Megmozdultunk. Az erdélyi határok megerősítésére a Budapestén állomásozó tüzérezred négy útege 16 agyuvall szintén a Zimonyal szenezkedő határvédelmi hadosztályhoz vonult. Védjük magunkat, ha kell, de nem támadunk, ha csak nem muszáj.

— Nincs rendén. Az egyetemi ifjak egyik tanárukat megjelenzik, a másikat kifütyülik. Éretlen gyümölcsnek fanyar az ize.

— Budapest veszélyben. Ha az árvíz nem rémiti, akkor az állatok rombolnak. Csak a napokban taposott agyon br. Duka bõszült lova néhány embert, most meg két ökr bõszült meg az üllői utcán. A gazda és szolgálja lebuktak a szekérről s két ökr ebektől üldözve rohant ki a városból.

— Királyi kegyelem. Emlékeznek olvasóink a Perczel-Wagner-féle párbajra, melyben Perczel elesett. Wagner Lászlót a legfőbb ítélőszék három havi fogságra ítélte. — Wagner ezen ítélet ellen királyi kegyelemért folyamodott, s mint írják Perczel Béla igazságügyi miniszter közbenjárására a kiszabott büntetés kegyelem útján elengedtetett.

— Találó észrevétel. Budapesti lapokból olvasták olvasóink, hogy báró Duka lova megbõszülvén, villámsebességgel befutotta Budapest utcáit s a mi s ki utjába akadt, azt összezúzta, elpostosta. Ez a bõszült lo a korzóra is felrohant s az ott sétálók közül többeket megtaposott, többeket halálosan megbeszett, ugy hogy bizonyos Schlezinger nevé igen gazdag izraelita rögtön meghalt. Ez esemény után néhány nappal Kovácsy nevé képviselő találkozott a képviselõház elõcsarnokában a zsidófaló Istóczy Gyözõ nevé képviselõvel s ezen szavakkal szólította meg: „No Gyözõ! reményem meg vagy elégedve annak a lónak tetteivel, a mely azt a vén zsidót eltaposta?”

— Mire nem visz a nyomor. Prága mellett iszonyu nyomorban élt egy beteges özvegy takács három nevelten árvájával. A gyermekek naponkint enni kértek; de ő hetenként sem tudott enniök adni. Végre gyermekei folytonos siránkozása miatt kétségbeesve így szólott gyermekeikhez: „Öleljétek meg egymást, majd mindjárt megszünik éhetek.” A kis ártatlanok megölelték egymást, az apa pedig hurkot vetett nyakukra s mind a hármat egyszerre megfojtá s azután feljelenté magát, hogy neki se kelljen soká éhezni.

— Konstantinápolyi hírek szerint az ugynevezett magas porta nagyrésze mint az igazság, belügy s oktatási ügyi osztály a napokban leégett. Szegény Törökországot de megrohanták a vad elemek.

— Tokajban a napokban iszonyu tüzevész pusztított. Leégett az ottani fűrészmalom. A kár kimondhatlan, bár az épület és gépek biztosítva voltak.

— Intőpélda a járásbíróknak. Bécsben is vannak furia természetű nők, mint bármely közönséges parasztfaluban. Egy lucskosnyelvű esztergályosnét idéztek a járásbíró elé, azért, mert inasát hasábfával ugy föbe kollintotta, hogy az 20 napig betegesen feküdt. Az asszonyt kihallgatta a járásbíró s 5 napi fogságra ítélte. Alig mondta ki az ítéletet, a neki dühödtt menyecske nagyot k... t a földre, azidta a megvesztegetett bírót még ez nem elég, hanem felkapta az asztalon álló feszületet s a bíróhoz vágta. Az inrok és hivatalosza nagy izzadsággal tudta a különben viselős dühöngőt kihuzozolni s hűvösre tenni.

— A tatráfürdői vizgyógy-intézet igazgatósága nagyon ajánlja e fűrdőt, különösen női bajokban mind kellemes fekvése, mind szerfeletti olcsóságánál fogva. Bővebb felvilágosítást ad a fűrdő-igazgatóság.

— Ali Juavi basáról, a kit a legközelebbi palotaforradalomban agyonlöttek s a ki a konstantinápolyi liceum igazgatója volt, azt jegyzik meg a lapok, hogy eltörölte az angol s francia nyelvet s helyettük a magyar nyelvet hozta volna be tantárgynak. Kár volt érte!

— Iszonyatos öngyilkosság. Kovács József mála-hordó a mint a bécsi vonat berobogott az indóházba, a mozdony elé vetette magát s annak kerekei darabokra metélték a szerencsétlent.

— Jellemző. Bizonyos Sigl nevű bajor szerkesztő midőn Kufsteinon keresztül utazott: a szálloda „idegenek könyvében“ így töltötte ki a rovatokat. — Neve és jelleme: Dr. Jun Sigl müncheni hazaáruló. Kisérete: A Bismark és birodalma iránti jó indulata. Utazásának célja: Vissza a poroszok és hűlyék, a kutyaalázatosság és bölcs czopfok hazájába.

— Apagyilkos. Bördös Albert mezőkeresztési földmives együtt iddoggált Imre fiával a korcsmában szóról szóra összekapta s a lett a vége, hogy a fiu kést szurt apjába, ki azonnal meghalt.

— Bismark nem mindenható. Hűdel merénylete után a német kancellár túlszögür törvényjavaslatot terjesztett be a szocialista demokraták ellen s az a német birodalmi gyűlésben megbukott. Jörg képviselő azt vetette szemére Bismarknak, hogy az állam tekintélyét semmi sem ingatta meg annyira, mint az a mód, melylyel Bismark minden politikai elem ellen föllép. Nálunk is leszke ez.

— Amerika egyik tartományában öreg és ifju nőkből egyelet alakult, a mely folyamodni akar az egyesült államok congressusához azon kérelemmel, hogy miután Amerika felfedezése óta a férfiak kérték meg a nők kezét, alkottassék törvény, melyszerint jövőre a nők kérjék meg a férfiak kezét s mivel a kikoszarás megszegyenítő tény, egyik s-ban a kikoszarásra nézve mondassék ki, hogy az tilos s a megkért férfi pénzbiroság terhe alatt köteles az oda kínált kezét elfogadni. Jaj nektek jó erőben levő amerikai fiatalok, ha ezen kérvény valaha törvényerőre emelkedik.

TRÉFA ÉS VALÓ.

Mulattak a magyar ifjak, köztük egy zsidó gavallér is. Szórták a pénzt, huzatta kiki a maga nótáját. Kóbi sem akart elmaradni, oda ugrott a cigány elé s két hatost vetvén a czimbalomra: — Huzd az én nótámat — mondá.

— Melyik a nagyságos ur nótája.
— Rhephülj khecskhém ablakomra.

Egy fiatal ügyvéd olvasván a lapokban, hogy dr. Kovács Sebestyén hagyatéka felülmúlja az egy milliót: — Hány eladó leánya van? — kérde lihege a mellette ülőtől.

Egy népgyűlésen bizonyos véres száju csizmadia felállt az asztalra s egész elragadtatással így szóznokolt: — Polgártársak! vagy jön a muszka, vagy nem; de akár jön, akár nem jön hazafiasan viseljük magunkat. Ha jön, akkor adjuk meg magunkat, ha pedig nem jön, az utolsó csöppig védjük magunkat — s lelkes éljenzés követte szóznoklatát, mert a szélbalok is csak kuczkóbból szeretnek pufogni.

Gabona-ár május 22-én.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	10	60	10	40	10	20
Kétszeres	7	80	7	70	7	60
Rozs	7	50	7	40	7	30
Árpa	7	50	7	20	7	—
Zab	6	20	6	15	6	10
Kukoricza	7	20	7	10	7	—

Vasuti menetrend.

Budára reggel 4 ó. 15 p. déln 12 ó. 5 p. este 6 ó. 36 p. Budáról reggel 7 ó. 10 p. d. e. 11 ó. 11 p. este 9 ó. 35 p.
Kánizsára reggel 9 ó. 22 p. d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 56 p. Kánizsáról reggel 4 ó. 58 p. d. u. 2 ó. 6 p. éjjel 11 ó. 30 p.
Ujszónybe reggel 10 ó. 18 p. éjjel 12 ó. 23 p. Ujszónyból d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 37 p.
Veszprémbe reggel 9 ó. 27 p. d. u. 4 ó. 30 p. Veszprémből reggel 8 óra 10 p. d. u. 4 ó. 45 p.

Olcsó orvoszer!

Alig van betegség, melynek oly sok gyógyszer köszönhetné létezését, mint a mellszorulásnak s ezen többé vagy kevésbé értéktelen gyógyszerek feledésbe jutottak, a mit nagyon is megérdemelték. Azon rendkívül jótékony hatás ellenben, melyet a kátrány a légzési szervek minden betegségére gyakorol, számtalan kísérletre adott alkalmat, melyekből kitűnt azon tény, hogy a mellszorulás ellen a Guyot-féle kátrány-tokocsok kétségbevonhatatlanul a leghatályosabb gyógyszerek közé tartoznak. Legtöbb esetben a kátrány-tokocsokból minden étkezéskor 2-3-mat véve, majdnem azonnali enyhülést idéz elő, a mi magától érthetőleg nem zárja ki, hogy elévült bajoknál ezek használatát egy ideig folytatni kell. Miután azonban a Guyot-féle kátrány-tokocsok első használatát után már tetemes könnyebbülés áll be a beteg állapotában, ez már magától is addig fogja használni ezen szert, míg teljesen meg nem gyógyul. — E mellett az egész gyógymód nem kerül többbe, mint naponta 10-20 krajczár, bizonyára szerénynek mondható összegbe. XI.

Klöner Péter, kiadó-tulajdonos.

Hogy valódi Guyot-féle kátrány-tokocsokat nyerhessen a vevő figyelje meg, hogy a valódiak üvegcséjének címkéjén Guyot ur neve három színű nyomásban van feltüntetve.

Székesfejérvári raktár: Diebálla György és Say Rudolf urak gyógyszerárjában.

Felelős szerkesztő: Boross Mihály.

Hirdetések.

II-od árverési hirdetmény.

A székesfejérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a székesfejérvári kölcsönös segélyező-egylet végrehajtható, Szörös Mihály és neje Fischer Róza székesfejérvári lakos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében lefoglalt, a székesfejérvári 4314. sz. tjkben. A + 1 sor 287. hrsz. alatti ingatlan, s tartozékot képező mulatóalvány, kőpince, kerítés és fahidből álló, összesen 850 frtra becsült fekvőség az 1878. évi június hó 22-ik napján délelőtti 9 órákor, mint második határidőben Székesfejérvárott megyeház II. emeleti folyosón megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladni fog, u. m:

1) Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, azonban ezen második árverésen a fent körülírt ingatlan becsáron alul is el fog adatni.

2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% készpénzben vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3) Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt, a másodikot ugyanazon naptól számított 3 hónap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 6 hónap alatt, — minden egyes részlet után a birtokbalépés napjától számított 6% kamatokkal együtt, ezen kir. törvényszék telekkvi osztályánál előre kieszközölt utalvány alapján a helybeli kir. adó — mint bírói letéti pénztárnál lefizetni, — a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

4) Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tüzkár ellen biztosítani, ennek elmulasztásából eredhető kár őt terheli.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni. Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a prts 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáthatni és csupán egy határidőnek kitézése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Kelt a székesfejérvári e. f. kir. tszéknek 1878. évi május hó 24-én tartott telekkönyvi üléséből.

Posztóczky, Danitz, tanácsjegyző. kir. tszéki elnök.

Új üzleti-jelentés!

Gscheidt Károly keztyüs.

Sz.-Fejérvárott, kaszárnya-utca 2. sz. Grundbök-féle ház, a husos-piaczon.

Az újabb kor igényeinek teljesen megfelelő kezttyüs-üzletet megnyitván, ajánlja minden e szakba vágó saját gyártmányu készítményeit, egy a legdusabb választékban valamint a csin s izlés tekintetében a mai divatnak leginkább megfelelő módon előállítva; raktáron a legdusabb választékban vannak: kezttyük, sérvkötők, nadrágtartók, harisnyakötők. — Tartok minden néven nevezett gummi-czikket.

Megrendelések a leggyorsabban s legpontosabban eszközöltetnek.

Nyujtsd a szerencsédnek kezéd!

375,000 állami mark,

vagy

218,750 o. é. frt. főnyereményt

nyujt a legujabb nagy pénz kisorsolás, mely a magas kormány által engedélyezve és biztosítva van.

Az új terv előnyös beosztása akként van, hogy kevés hónap alatt 7 kisorsolásban 49600 nyereménynek bizonyosan ki kell jenni, e között a 375,000 mark, vagy 218,750 forintos nyeremény is, továbbá:

Nyeremény	Mark	250,000,
1	"	125,000,
1	"	80,000,
1	"	60,000,
1	"	50,000,
2	"	40,000,
1	"	36,000,
3	"	30,000,
1	"	25,000,
5	"	20,000,
6	"	15,000,
1	"	12,000,
23	"	10,000,
4	"	8000,
31	"	5000,
74	"	4000,
200	"	2400,
412	"	1200,
621	"	500,
700	"	250,
28015	"	138,
stb.	"	stb.

A húzás hivatalos napján

június 12. és 13-ika

lettek megállapítva.

Ezen nyeremény-húzáshoz sorsjegyek kaphatók és pedig:

1 egész ered. sorsjegy csak 6 M. 3 1/2 fr.

1 fél " " " 3 M. 1 3/4 fr.

1 negyed " " " 1 1/2 M. 90 kr.

Minden hozzáuk beküldött megbízások postaküldéssel, utalványossal vagy utalványtellel a legnagyobb pontossággal lesznek elintézve és minden megrendelt állampeséttel ellátott eredeti sorsjegyet tölem kapja meg.

A megrendelésekhez rendszeren egy hivatalos játéktérvel szolgálunk, ép úgy minden húzás után a húzási-lajstromot kéretlenül bérmentve megküldjük.

A nyeremények kifizetése azonnal az állam felelősége mellett akár postailag, vagy számos összekötetések miatt általunk Osztrák-Magyarország bármely nagyobb piacán is eszközölhetők.

Vállalatunkat mindig szerencse kísérte számtalanszor lőnek különféle főnyeremények az általunk eladottakból kihúzva.

Egy ilyen a legszolidabb alapon nyugvó vállalatot az ember mindig a tömeges pártfogás reményében nyit meg, kérjük tehát, hogy a megbízásoknak mindképeleget tessenünk, azokat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

KAUFMANN és SIMON,

bank- és váltó-üzlete

Hamburgban.

Vesz és elad mindenféle államkötvényeket, vasuti részvényeket, kölcsönjegyeket stb.

U. i. Üzletünk iránti szives bizalmukat megköszönve azt a jövőben is iparkodni fogunk megelégedésre kiérdemelni. Fentebbi.

Hirdetmény.

A kis-loóki gazdaság juhászatából 32 drb mustrikos ez idei nyírés után eladó. (Pósta Sárbogárd.) A gazdatisztség.

Egy 6 1/2 és egy 6 octávás jól kijavított s ujonan hurozott

ZONGORA

eladatik:

Szalay Gyula,

zongora- és orgona-építőnél.

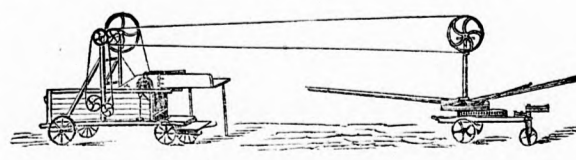
Fazekas-utca 3-dik szám Székesfejérvárott.

UMRATH és TÁRSA

PRÁGÁBAN

mezőgazdasági gépgyárosok.

Ajánlják, a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, ugy ráman álló mint kerekeken járó

kézi- és járgány-cséplőkészületeiket 1-8 ló- vagy ököerőig.

Továbbá készítenk különféle nagyságu és elismert jó minőségű

tisztító-rostákat,

kukoriczamorzsoló- és szeccskavágókat.

Sz.-fejérvári raktár s ügynökség

SCHLÄMMÄDINGER ALAJOSNÁL.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Régi vasat

öntés- és pléhnélküli minőségben

F. B. ANDRIEN Grácban.

Gyermekeknek s felnőtteknek!

A Dr. Plen's „Anticatarhalicum“

gyógyszere minden takhártya catarrhusnak.

(Schleimhaut-Katarrhe.)

Ezen tudományos alapon a leggyógyerejűbb növények s gyökerekből készült thea biztos gyógyszer minden a takhártya, gége, légzőszervek, a tüdő, bronchia, a gyomor és belek meghűlésénél, s használata igen előnyös a hűgycső- és méhanya-catarriusnál. — Egy csomag utasítással 40 és 80 kr.

Dr. Plen's köhögés-pora. Ugy jó izü s hatásos. — Egy doboz utasítással 40 kr.

Dr. Plen's emésztő-pora. Utólérhetlen a gyomor-bajoknál, — gyomorégés, böfögés, étvágyhiány, emésztési nehézségek s az aranyér gyógyításánál. — Egy doboz utasítással s magyarázattal 70 kr.

Kapható a monarchia minden nagyobb városában.

Székesfejérvárott egyedül:

Diebálla György gyógyszerárjában

Gyógyszerek, kik ennek árusításával foglalkozni óhajtanak, forduljanak a gráci „zum Mohren“ gyógyszerárjához.

Árverési hirdetés.

A székesfejérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a székesfejérvári városi házipénztár mint végrehajtható, Mikó József végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében felelészben bíróság lefoglalt illetve haszonfele részre nézve a tulajdonos társak önkéntes hozzá járulása folytán a székesfejérvári 287. sz. telekkönyvben A + 1. sor 122. hrsz. alatt felvett és 1500 frtra becsült egész házból álló ingatlan s d. e. 9 órákor az 1878. évi július hó 10-dik napján délelőtti 9 órákor mint első- és 1878. évi augusztus hó 10-dik napján, mint második határidőben Székesfejérvárott, megyeház II-ik emeleti folyosójára megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek eladatni fog u. m:

1) Kikiáltási ár a fennkitett becsár s az eladás szükség esetén leszállított áron is foganatosítatik.

2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis készpénzben vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3) Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig: az első 1/3-át az árverés jogerőre emelkedésétől számított 3 hónap alatt, a második 1/3-át ugyanazon naptól számított 6 hónap alatt; a harmadik 1/3-át ugyanazon naptól számított 9 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszk. tkvi. osztályánál előre kieszközölt utalvány alapján a székesfejérvári kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

4) A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíthatni.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni. — Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a prrts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés alá bocsáthatni — és csupán egy határidőnek kitézése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Végül felszólítanak azon jelzologos hitelezők, kik nem ezen tszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár fölöstása alkalmával leendő képviseltetésök végett helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsek be, — ellenkező esetben Dr. Fejér Ferencz ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a sz.-fejérvári kir. trvszék 1878. évi ápril hó 26-án tartott tkkönyvi üléséből.

Mányai,

kir. tanácsjegyző.

Danitz,

kir. tszéki elnök.